

ПЕРЕВАГИ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Особлива роль у підготовці майбутніх фахівців і підвищенні якості навчального процесу належить самостійній роботі, яка дає можливість студентам долучитися до творчих видів діяльності і розвинути свої інтелектуальні здібності. Сучасні тенденції реформування вищої освіти змушують переглядати підходи до організації самостійної роботи студентів.

Аналіз ходу реформування вищої освіти в європейських країнах у рамках Болонського процесу призводить до висновку про зростаючу роль самоосвіти як найважливішої умови розвитку особистості, її професійного і життєвого успіху, а також головного завдання підготовки студентів як майбутніх фахівців.

У міжнародному суспільстві самоосвіта часто вводиться в програми професійної освіти і навчання, щоб студенти і учні могли оволодіти вміннями вчитися і такими соціальними вміннями, як прийняття рішень, покладання на себе, почуття мети і самостійність. Так, у Британії в рамках реалізації концепції «Навчання протягом усього життя» створено Інститут освіти дорослих, де існує такий блок навчання, як «Уміння займатися самоосвітою».

Під самоосвітою слід розуміти специфічний вид діяльності, здійсненої особистістю на добровільних засадах з метою задоволення пізнавальних потреб або поліпшення своїх особистісних властивостей і здібностей. Цілі самоосвіти ставляться самою особистістю або сприймаються нею як власні.

З огляду на зміни в цільових характеристиках професійної підготовки сучасних фахівців можна вважати, що самоосвіта – це цілеспрямована, самостійна, пізнавальна, практико-орієнтована діяльність з розширення наявних знань і компетенцій, отримання нових знань і формування сучасних компетенцій в одній або декількох сферах людської життєдіяльності, самовдосконалення особистості протягом усього життя.

Зарубіжні педагоги зазначають, що процес справжнього, довготривалого та якісного придбання, структурування знань відбувається лише в результаті самоосвіти студентів. Будь-яка ініціатива з перевірки і уточнення знань виходить від самого студента, завдання викладача – порадити необхідну літературу і прояснити складні питання на співбесідах. Європейська освіта чекає від студента його особистої ініціативи, прагнення до контакту з викладачами, готовності будувати свій індивідуальний графік зайнятості. У зв'язку з цим у західних країнах обсяг аудиторного навантаження студентів знижений, що дозволяє їм використовувати вільний час для самостійної роботи і самоосвіти.

Безумовно, не варто сліпо наслідувати досвід європейського суспільства з реформування освітньої системи. Проте, безумовно, необхідно вдосконалювати організацію самостійної роботи студентів, формувати навички самостійної навчальної діяльності, забезпечити методичну допомогу і контроль з боку викладача, урізноманітнити форми самостійної роботи студентів.

Тож сьогодні пріоритетним в освіті стає створення умов для творчого розвитку особистості, формування критичного мислення та розкриття аналітичних здібностей. Уміння систематизувати знання, знаходити потрібну інформацію стають найважливішими якостями сучасного фахівця будь-якого профілю.

О. В. Громова

АКТИВІЗАЦІЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ

Одним із факторів забезпечення конкурентоспроможності країни на світовому рівні є підвищення якості підготовки фахівців, формування в них позитивної мотивації до майбутньої професії, що неможливо без стійкої мотивації до навчально-пізнавальної діяльності, пов'язаною з цією професією.

Безумовно, деякі студенти мають позитивну мотивацію до навчання вже на першому курсі – вони свідомо обрали свою майбутню професію і готові отримувати нові знання як для свого професійного майбутнього, так і для особистісного зростання. Але, за даними, отриманими в результаті численних опитувань, більша частина студентської молоді, вступаючи до закладу вищої освіти, не має готовності отримувати нові знання і, як наслідок, має низьку мотивацію до навчання або взагалі не має мотивації до навчання.

Процес формування структури мотивів навчальної діяльності студента починається з перших днів перебування його у закладі вищої освіти, але ефективність такого процесу може бути різною. В основному вона залежить від того, наскільки успішно, швидко вчорашній абітурієнт адаптується, долає труднощі, з якими він неминуче зустрічається, потрапляючи в незвичне для нього середовище. Дидактична новизна навчання в закладі вищої освіти полягає у використанні інших, відмінних від школи, форм і методів організації навчального процесу, що включають подачу нового матеріалу, звітність, контроль тощо.

У процесі постановки навчальних цілей студент зобов'язаний проявляти значно більшу самостійність, вміння врахувати і розподілити час, оптимально організувати роботу і це не все студенти можуть оперативно зробити.